

SESTANEK SLOVENSKE DELEGACIJE Z REFERENTOM P. FLERETOM ČLANOM IZVRŠNEGA ODBORA.

V svrhu medsebojnega sporazume- ga delovanja je uporabil pov. Andrej Skuli priliko in je sklical v ponedeljek opoldan sestanek v »Imperialu«, kjer naj bi se predvsem navzoči člani ožiega sosveta in navzoči delegati sporazumeli z referentom min. prosv. tov. Pavlom Fleretom, kot članom Izvršnega odbora UJU za sporazumno bodoče delovanje in enotno postopanje.

V prijateljskem razgovoru so se obravnavala posamezna organizacijska vprašanja in so se objasnili medsebojni odnosi.

Poleg teh vprašani so se delegatom tudi pojasnile nekatere zadeve, ki zadevajo potek kongresa in skupščine.

Na tem sestanku sta se tudi določila kot zastopnika ljubljanskega poverjenišva na sestanku za sestavo liste Glavnega odbora pov. Andrej Skuli in urednik Ivan Dimnik.

Obvestilo se je tudi delegate o posetu, ki ga bo imelo ljubljansko poverjenišvo pri ministru g. Iv. Puclju ter so se nominirali v deputacijo člani ožiega sosveta pov. Andrej Skuli, podpredsednik Anton Hren, urednik Ivan Dimnik in Ljud. Musek.

SESTANEK ZA SESTAVO LISTE NOVEGA GLAVNEGA ODBORA.

Na iniciativo zagrebškega poverjenišva se je vršil v ponedeljek opoldne sestanek v hotelu »Imperial« v svrhu dogovora za sestavo enotne in sporazumne liste za Glavni odbor UJU.

Tega sestanka so se udeležili zastopniki vseh poverjeništev. Kot zastopnika ljubljanskega poverjenišva sta bila nominirana na predsestanku pov. tov. Andrej Skuli in urednik Ivan Dimnik.

Sestanek vseh zastopnikov poverjeništev je pokazal, da je teza strogo nestranskega stanovskega organizacije prodrla tudi v drugih poverjeništvih.

Pov. Andrej Skuli je povdarjal, da mora ienati izbiranje kandidatov v Izvršni odbor po strankarski opredeljenosti in moramo v Izvršni in Glavni odbor izbrati svoje najboljši ljudi, ki bodo dali garancijo za nestransko pravec stanovske politike v organizaciji.

To so vsi tudi odobraval in enako stališče so povdarjali tudi drugi govorniki na tem sestanku.

Pri sestavi liste je pov. Andrej Skuli iznesel v imenu ljubljanskega poverjenišva kandidatsko listo, ki je bila sprejeta na pokrajinski skupščini v Celju, katero so navzoči brez ugovora sprejeli.

VOLITVE NOVEGA GLAVNEGA ODBORA UJU.

Ko je popoldne podpredsednik gosp. Vlada Petrovič otvoril skupščino, je povdaril, da je bil dopoldne sprejet predlog ljubljanskega poverjenišva, naj se volitve izvrše kot prva točka dnevnega reda popoldanskega zasedanja. Vsi zborovalci so ponovno pritrdili temu predlogu.

G. Vlada Petrovič je povdaril, da je treba v Izvršni in Glavni odbor izbrati osebnosti ki bodo dale Udruženju garancijo za uspešno delo in osebe, ki bodo dale garancijo za izvedbo smeri

stanovske politike, ki jo je označila skupščina. Treba je, da se pritegne vse skupine na to bazo in da izginje iz Udruženja vsaka partizanska smer ter se izvaja stroga stanovska politika na novi bazi. Omenjal je, da se je vršil v to svrhu že predsestanek, ki je sestavil listo, katero prečita.

Vnela se je debata za izpremembo liste, in sicer so zahtevale učiteljice večjega zastopstva, skupina somišljenikov tov. Milutina Stankovića je pa zahtevala, da pride tudi on v odbor.

Vsem zahtevam se je ugodilo in je bila nato sprejeta lista, na podlagi katere se je Glavni odbor na večerni seji sledeče konstituiral:

Predsednik UJU je g. Vlada K. Petrovič.

Podpredsednica je gđ. Jelisa-va Vavra.

Podpredsednik Izvršnega odbora je g. Tihomir Kostić.

Tajnik je g. Jovan Milijević.

Urednik »Narodne Prosvete« je g. Vujica Petković.

Urednik »Učitelja« je g. Mih. M. Stanovič.

Ostali člani Izvršnega odbora so gg.: Pavel Flere, kot kandidat in zastopnik slovenskega učiteljstva, Stevo Tintor, kot kandidat in zastopnik hrvatskega učiteljstva, Milutin Stanković, Pero Vuksanović, Danilo Djordjević, Mata P. Ljujić, Anta Mladenović.

Namestniki Izvršnega odbora: Dušan Milutinović, Petar Djaković, Radja Vujčić in Sava Milosavljević. Kot člani Glavnega odbora so bili še izvoljeni:

Za Slovenijo: gg. Anton Gnus, Anton Hren, Josip Lapame in Ivan Dimnik (kot namestnik).

Za Srbijo, Črno goro in Vojvodino: gg. Milan Smiljanić, Dioka Petrovič, Todor Dimitrijević.

Za Dalmacijo: gg. Krešimir Novak, Tanasije Koljani Hinko Urođević in Ivo Mitrović (kot namestnik).

Za Bosno in Hercegovino: gg. Izaija Mitrović, Milan Sučević, Ljuba Jovanović in Gligorije Jerić (kot namestnik).

Za Hrvatsko: gospodje: Jelisa-va Vavra, Blaž Štefić, Jovan Milojević in Antonije Srnić (kot namestnik).

Za člane Glavnega nadzornega odbora: gg. Filip Tošović, Proka Damjanović, Dušan Djordjević, ga. Jela Ivanovičeva in Boža Radulović. — Namestniki: Jova Jakovljević in Svetozar Ivković.

DEPUTACIJA PRI MINISTRU GOSP. PUCLJU.

Po izvršenih volitvah je po prejšnjem sporazumu s predsedstvom Udruženja odšla deputacija ljubljanskega poverjenišva k ministru g. Ivanu Puclju, da mu obrazloži novo stališče poverjenišva.

Poverjenišvo so zastopali pov. Andrej Skuli, pov. namestnik Anton Hren, član ožiega sosveta Ljud. Musek in urednik Ivan Dimnik.

Poverjenik tov. Andrej Skuli je obrazložil in povdaril g. ministru novi položaj v ljubljanskem poverjeništvu UJU ki hoče stati vsem režimom enako objektivno nasproti pričakuje na enako objektivnost in strogo zakonitega postopanja tudi obratno do učiteljstva.

Ker se čuje, da vlada pritisk od strank glede gotovih personalnih izpre-

memb. opozarja, da take izpremembe ki se izvrše zgolj iz strankarskih razlogov in na tej podlagi, niso niti v interesu strank samih, niti v interesu šolstva in narodne prosvete, še manj pa je to združeno v interesu učiteljskega stanu. Zato je pred takimi izpremembami resno svariti in je prav svarilen zahtev, da stranke s takimi izpremembami ničesar ne pridobijo, polpretekla doba.

Poverjenišvo in novo vodstvo, ki ga zastopamo bo stalo strogo na stališču da se imajo vsa premeščena stalnega učiteljstva izven razpisa izvršiti le sporazumno s prizadetimi vsa premeščena ki imajo disciplinaren značaj, le na podlagi predhodne disciplinarne preiskave in na podlagi disciplinskega pravorekja in vse nadzorniške izpremembe le na podlagi ugotovljenih stvarnih razlogov in ne brez predhodnega zaslišanja prizadetih in ugotovitve vzrokov, ki naj bi bili podlaga izpremembi.

Na to je iznesel pov. Skuli predloge, ki jih je prejel ljubljansko poverjenišvo od članstva v zadevi snovanja kmetijsko nadaljevalnih šol za decu od 14—18 leta in zadevi prirejanja tečajev za učitelje, ki naj bi ga usposobili za ta pouk ter snovanje teh šol. Omenjal je tudi konkretne slučaje da bi se dovoljevali dopusti v svrhu študija te stroke.

Gospod minister je obljubil, da bo takoj ustavil potrebne vsote za snovanje in vzdrževanje kmetijsko-nadaljevalnih šol v budžet, ki ga je prav ta dan pripravljaj za oddajo in enako tudi potrebne vsote za tečaje za izobrazbo učiteljev za kmetijsko nadaljevalne šole. Enako hoče tudi napraviti posebno vlogo na ministrstvo prosvete s strani ministrstva pohlevreda da se bodo dovoljevali učiteljstvu dopusti v svrhu kmetijskega študija.

POROČILO »IZVEŠTAJNEGA« ODBORA.

Delegati so preieli tiskano poročilo o delovanju Glavnega odbora. To poročilo je pretresal Izveštajni odsek.

Tiskano poročilo o delovanju Glavnega odbora UJU povdarja izročitev resolucij V. glavne skupščine v Subotici g. ministru prosvete, delovanje za zaščito stanovskih interesov: protesti proti premeščanjem na Hrvatskem, vloga za 15% povešek pri 32 letih penzije, premembe šolskih nadzornikov, za reorganizacijo učiteljskih za izjednačenje prejemkov poročenih učiteljev, akcija za disciplinarni postopek po čin. zakon, izplačilo dolžne razlike nov cenzus za odmero penzije, delovanje na reorganizaciji Udruženja, zakon o narodnih šolah, zveze z učiteljskimi organizacijami drugih slovanskih držav, Koviljački Učit. Dom in Jugoslov. Učit. Dom v Beogradu, vračilo penzijskih fondov naš organizacijski tisk seje in delo Izvršnega odbora, obveščanje članstva v personalnih zadevah, osebne izpremembe v Glavnem odboru in Poverjeništvih, manifestacije, knjižnica Glavnega odbora; poleg tega poročila obsega »Izveštaj« imenik članov Glavnega odbora in odborov vseh poverjeništev in okrajnih učiteljskih društev ter poročila o delovanju poverjeništev.

Iz »Izveštaja« je razvidno, da šteje poverjenišvo Beograd 6480 članov, poverjenišvo Zagreb 2040 članov, poverjenišvo Ljubljana 2324 članov pov. Sarajevu 703 člane pov. Split 897 članov. Skupaj ima torej UJU 12.454 članov.

Take misli so mi došle v glavo pri čitanju Möderndorferjeve brošure. Ves zamišljen sem jo položil na mizo in z žalostjo v srcu sem priznal, da jih je malo v naših vrstah, ki bi s tako živostjo delali za trpina, kakor to dela naš tovariš in pisatelj omenjene brošure, Nikarjih poklonov nočem delati tovarišu Möderndorferju, le to lahko trdim da je iz vsega delca viden lep okvir učitelja-delavca, ki ne kloni hrbita tudi v najkritičnejših urah. Ne mamijo ga lepe besede gospode, Tak bi moral biti učitelj!

Iz brošurice lahko sleherni izprevidi kaj je boji in kaj pomeni bojevitost članstva. Le trohica priborjene pravice je stalo ogromno truda.

Kapitalizem je mednarodni. To je jasno začrtano i v tej brošuri. Rudarja in kmeta-trpina je izsesaval nemški kapital, a sedaj opravlja to isto delo Anglež, onj Anglež, o katerem smo sodili med svetovno vojno tako sentimentalno.

Herman Kmet.

»Izveštaj« obsega tudi račune in bilanco UJU.

V imenu Izveštajnega odbora je poročal tov. Blagoje Radojković. Konstatiral je da so člani Glavnega odbora poročilo podpisali. Niso še izpolnjevale vse zahteve učiteljstva. Nova uprava bo imela še mnogo dela na realizovanju učiteljskih zahtev, v prvi vrsti pri šolskem zakonu. V nekaterih pogledih je Glavni odbor premalo storil in se je premalo energično zavzel, posebno glede preganjanja učiteljstva v drugi vrsti je treba povzdigniti v tem pogledu stanovski tisk, treba je večje pažnje, da dobimo dobre šolske nadzornike, energične se je treba zavzeti za izolačilo razlik.

Podpredsednik g. Vlada Petrovič povdarja, da se mu zdi umestna kritika tov. Radojkovića. Po tej konstataciji se je poročilo o delovanju Udruženja brez debate odobrilo.

DEBATA O IZPREMEMBI PRAVIL.

V imenu odseka za izpremembo pravil je poročal g. Ljubo Krajačić, ki je prečital predlog da se revizija pravil odloži na bodočo skupščino, med tem se pa referat g. Skale prevede in razmnoži ter odpošlje vsem poverjeništvom, da se na podlagi teh smernic sestavi načrt novih pravil, ki jih pred glavno skupščino obravnavajo vsa poverjenišva.

Predlog je bil sprejet po daljši debati v katero so posegli gg.: Uzelac, Milan Protić, Nedeljko Lazarević, Danilo Milanović, Djuro Logomerac, Živojinović in Skala.

Ta debata je jasno pokazala, da želi učiteljstvo od vsega partizanstva popolnoma očiščeno organizacijo ki bo strogo stanovska in strokovna. Ves referat g. Skale je bil že v tej smeri izdelan, še ostreje pa je to zahtevo začrtala in povdarila debata.

V tej debati je bilo jasno videti, da so temeljne teze ki jih je sprejelo slovensko učiteljstvo v Celju globoko ukoreninjene v najširših plasteh učiteljstva in da se učiteljstvo odločno izreka za strogo nestransko stanovsko politiko in za stanovsko edinstvo vsega učiteljstva v državi.

DEBATA O PROSVETNI POLITIKI.

Najzanimivejša je bila debata o prosvetni politiki, ki je bila naravnost zmagoslavna za deklaracijo slovenskega učiteljstva in niene teze, ki so bile sprejete v Celju.

Kakor bi vrelo iz govornikov, tako so prikiemale misli deklaracije druga za drugo pri enem kakor pri drugem govorniku, vedno bolj v izraziti obliki, izzvenevale so iz temperamentnih govorov učiteljstva iz Južne Srbije Bosne Hercegovine, Dalmacije in Hrvatske.

Kmalu je bilo videti, da smo si edini in smo istih misli tudi glede preokreta, ki se mora izvršiti v naši organizaciji.

Slovenskim delegatom deklaracije ni bilo treba niti iznašati niti zagovarjati, saj so jo iznašali drugi in zagovarjali boli odločno, kakor so jo zagovarjali dosedanji meni najvnetejši zagovorniki.

Srbsko učiteljstvo je bilo še radikalneje od slovenskega ter je zahtevalo že na svoji pokrajinski skupščini popolno sindikalno osnovo za reorganizacijo Udruženja in tudi na pokrajinski skupščini hrvatskega učiteljstva v Zemunu se

Organizacija mladine in delo učiteljstva pri isti.

(Dalje.)

16. Škocijan pri Mokronogu osnovna šola: Izdelali so dva predmeta za razstavo v Beogradu. Na binokšno nedeljo so uprizorili igrji »Ptičji kralj« in »Volk in kozica«. Obe igrji je mladina izborna izvajala. Občinstvo, ki je napolnilo društveno dvorano do zadnjega kotička je bilo polno hvale Dohodkov je bilo 300 Din. Od čistega dobička se je poslalo Jugoslovenski Matici in Družbi sv. Cirila in Metodaa po 50 Din. Ostali znesek so porabili za izlet ob sklepu šolskega leta. Nabrali so dne 7. junija 1925 za Rdečji križ (351.45 Din) in napravili izlet v bližnje okolice.

17. Toplice pri Zagorju ob Šavi, osnovna šola: Priredili so dve otroški igrji, sodelovali pri dramatičnem odseku Sokola in napravili izlet v okolico.

18. Zagorje ob Šavi osnovna šola: Sklenili so obdarovati obmejno decu za

LISTEK.

VINKO MÖDERNDORFER:

Boji in napredek Mežiških rudarjev.

Pod tem naslovom je izšla pred kratkim brošurica tovariša Möderndorferja. Dobil sem jo i jaz v roke in sprva sem si mislil: »Čemu nam tovarš vsiljuje svoje lokalne zadeve? Kakšen pomen naj ima to za nas učitelje?«

Učiteljevo delo bi moralo biti vedno usmerjeno v pravi boj v oni boji, ki ima pred seboj jasno začrtan cilj. Tako delo bi rodilo pravi uspeh in naš ugled bi raste.

Ni pravo delo to, da sem v kakem društvu in tam le pomagam morda le z nasvetom pri prirejanju veselice itd. To je sicer navidezno lepo in v hipu učinkovito pa le v hipu. Ko pa hočem videti pravi uspeh, tedaj se vse pene pre-

hitro razblinijo in zopet sem tam kjer sem bil pred nedavnim.

Stara resnica je, da nas učitelje čaka nebrojno nalog, katere nam je izvršiti med ljudstvom. Smo pa li zreli za pravo delo med ljudstvom? Dvomim, kajti drugače ne bi bili tako zasovraženi pri ljudstvu kakor smo baš sedaj. Nimamo jasnosti v načelih, nimamo pravega pojma o naši vlogi med narodom. Morda se bo vse to čudno zdelo in vendar je tako.

Vendar pa naše pravo delo za ljudstvo ne bi bilo tako težko, ako bi le hoteli malo se pozlobiti vase. Hipoma bi spoznali, da je vse to naše behanje za strančice le tuja navlača, s katero se ponášamo pred takozvano gospodo. Kaj briga kmet, delavec trpin itd.!

Vidimo bedo med ljudstvom in želimo pred njo. Zapiramo se z močnimi zapahi, da ne bi slišali ljudskega klica po pravih voditeljih oziroma po ludeh s čutečim srcem. Pa zopet naš glas: »Kaj ljudstvo kaj beda in še drugo! Stranka, stranka, to je glavno!«

== Šolski upravitelji in upraviteljice, naročite šolske potrebščine pri Učiteljski tiskarni! ==